

κ.ά.): Είναι γυαλιστερές οι πέτρες και γλιστράνε Βούτσ. 3) Οὐδ. οὐσ. κατὰ πληθ. εἰς τὴν συνθηματ. γλῶσσαν τῶν κτιστῶν, τὰ παράθυρα Μακεδ. (Σιάτ. Σίτ.) Συνών. γυαλιστήρι 2.

γυαλιστήρα ἡ, Θράκ. (Ἀδριανούπ.) γυαλ-λιστήρα Κύπρ. Χίος γυαλ'στήρα Στερελλ. (Ἰτέα) γυαλ'στήρου Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλίζω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τήρα.

1) Βυρσοδεψικὸν ἐργαλεῖον, διὰ τοῦ ὁποῖου λειαίνουν καὶ στιλβώνουν τὴν ὄψιν τῶν δερμάτων κατὰ τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς κατεργασίας Στερελλ. (Ἰτέα). 2) Τὸ ὀρυκτὸν γύψος, ἡ κιμωλία γῆ, ἐκ τῆς στιλπνότητος, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει Κύπρ. 3) Μεταφ., γυνὴ εὐειδής, ἐπιρρεπὴς εἰς τὰς ἡδονὰς Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Χίος.

γυαλιστήρι τό, ἐνιχλ. — Λεξ. Βάιγ. Κομ. Περίδ. Βλαστ. Δημητρ. γυαλ-λιστήριον Λυκ. (Λιβύσσ.) γυαλιστήρ Μακεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Κατάκαλ. Τρικοκκ. κ.ά.) γυαλ'στήρ Θράκ. (Μάδυτ. Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλίζω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τήρι. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Ἐργαλεῖον τῶν ὑποδηματοποιῶν, διὰ τοῦ ὁποῖου στιλβώνουν τὰ ὑποδήματα καὶ ἐξομαλύνουν τὴν τραχεῖαν ἐπιφάνειαν τῶν ἐσωτερικῶν ὑποστρωμάτων αὐτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν τῶν καττωμάτων ἐνθ' ἂν. Συνών. γυαλιστήρα 1. 2) Εἰς τὴν συνθηματ. γλῶσσαν τῶν κτιστῶν, τὸ παράθυρον τῶν οἰκιῶν Θράκ. (Σαρεκκλ.) Συνών. γυαλιστερός 3.

γυαλιστής ὁ, Ἀμοργ. Ἄνδρ. Εὐβ. (Κάρυστ.) Κρήτ. (Βάμ.) Κύθν. Νάξ. (Ἄνω Ποταμ. Γαλανᾶδ. Κινίδ.) Πάρ. Πελοπ. (Ἀρεόπ. Βαλτεσιν. Βούρβουρ. Γέρμ. Γορτυν. Δίβρ. Καλάμ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Καρίτ. Καρυόπ. Καστρ. Λεῦκτρ. Μάν. Μηλ. Μεσσην. Κοντοβάζ. Λάγ. Ξεχώρ. Οἶτυλ. Πλάτσ. Πραστ. Σαηδόν.) Σχινούσ. — Λεξ. Περίδ. Βλαστ. Δημητρ. γυαλιστή Κορσ. γυαλ'στής Μύκ. Πάρ. (Λεῦκ.) γυαλ-λιστής Κάλυμν. Κῶς Λέρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Σύμ. Χίος (Ἀρμόλ. Πυργ.) κ.ά. γυαλιστής Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Θηλ. γυαλίστρα Εὐβ. (Ἄκρ. Θεολόγ. Ψαχν. κ.ά.) Κρήτ. γυαλ-λίστρα Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ρ. γυαλίζω. Διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ τύπ. γυαλιστήρι (ς) βλ. G. Blanken, Les Grecs de Cargèse, 80 κ. ἐξ.

Α) Ἄρσ. 1) Ὁ στιλβωτὴς ὑποδημάτων Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπ. (Καλάμ.) Συνών. λοῦστρος 2) Ὁ Ἰούλιος, ἐκ τῆς στιλπνότητος, τὴν ὁποίαν ἀποκτοῦν αἱ ὀπῶραι, ὠριμάζουσαι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον σὺνθ. Τὸ γυαλιστὴ κάνει πολλὴν ζέστη Πελοπ. (Γέρμ.) Ἐπέραςε ὁ γυαλιστής καὶ φραγόσκα δὲ φάγαμε Πελοπ. (Ἀρεόπ.) Νὰ μοῦ μαζέψης τὰ σῦκα ποὺ εἶχα ἱάσει τὸ γυαλιστὴ Πελοπ. (Λάγ.) Διάκανε δυὸ-τρεῖς κοπελίτσες τὸ γυαλιστὴ μῆνα ἔς τὸ Νοκολὸ (διάκανε = πῆγαν) Πελοπ. (Ξεχώρ.) Ὁ μικρὸς ἤθελε νὰ πᾶω τὸ μῆνα τὸ γυαλιστὴ Κορσ. Τὸ γυαλιστὴ ἄλωνεύομε Νάξ. (Κινίδαρ.) Ὅσοι εἴκοσι τοῦ γυαλιστὴ εἶναι τ' αἰ-λιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὅλος ὁ γυαλιστής ἐπέραςε γαὶ δὲν ἀδεύσαμε νὰ πιάσωμε δουλειὰ αὐτόθι. Ὅσοι τοῦ γυαλ-λιστὴ ποθερίσαμε Κῶς. Τὰ σταφύλ-λια κινιάζ-ζον νδὸγ-γυαλ-λιστὴ (κινιάζ-ζον = ὠριμάζουν) Κῶς (Πυλ.) || Γνωμ. Τὸ γυαλιστὴ γυαλίζει ἡ πέτρα ἔς τὸ βοννὸ (οἱ λίθοι

στίλβουν ἐκ τῆς μεγάλης θερμότητος καὶ τῆς διαθλάσεως τῆς ἀτμοσφαίρας ἐκ τοῦ καύσωνος) Πελοπ. (Κάμπος Λακων.) γυαλιστής γυαλ-λίζει ῥῶγα τσαὶ πέτρα ἔς τὸ γυαλὸ (οἱ καρποὶ ὠριμάζουν ἐκ τῆς θερμότητος καὶ οἱ λίθοι ἐντὸς τῆς θαλάσσης φαίνονται στιλπνοὶ ἐκ τῆς διαυγείας τοῦ ὕδατος) Κῶς (Καρδάμ.)

Ὁ γυαλιστής γυαλίζει | καὶ Ἀγροστός τὰ καθαρίζει (ἡ ὠρίμασις σύκων, σταφυλῶν καὶ ἄλλων ὀπωρῶν ἀρχίζει τὸν μῆνα Ἰούλιον, κατὰ δὲ τὸν μῆνα Ἀγροστον αὐταὶ ἐξαντλοῦνται εἰς τὰ νότια κλίματα) Πελοπ. (Μάν.)

Στις εἴκοσι τοῦ γυαλιστῆ | λέπει τὸ σῦκο ἔς τὴν γορφή (δηλ. ὠριμάζουν τὰ πρῶτα σῦκα) Πελοπ. (Λεῦκτρ.)

Ἀγουροφάος ἦφαι καὶ ὁ γυαλιστής δὲν εἶδε (ἀγουροφάος = ἀγουροφάγος ἐπὶ ὀπωρῶν, ὁ ἀναμένων νὰ δρέψῃ τὸν καρπὸν τῶν δένδρων τοῦ ὠριμον προλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ κλέπτοντος τὸν καρπὸν τοῦτον ἄωρον) Κρήτ. Συνών. Ἀγουροφάγος ἔφαγε καὶ ὁ οὐροφάγος ἔμεινε. Τὸ γυαλιστὴ γελᾷ τὸ κατότο (τὸν Ἰούλιον λόγῳ τοῦ καύσωνος δὲν φοροῦνται τὰ παλὰ ἀλλὰ φυλάσσονται διὰ τὸν χειμῶνα) Ἀμοργ. || Ἄσμη.

Εἰμίσεψε τὸ γυασιμί, πάει τὸ φούλι πάει, νὰ ῥθ' Ἀγροστός καὶ γυαλιστής ν' ἀδαμωθοῦμε πάλι Κρήτ. (Βάμ.)

Ὁ Μάης ἔχει τίς ὁροσές τ'σ' Ἀπρίλης τὰ λελοῦδια τ'σ' ὁ Θεριστής τ'σ' ὁ γυαλιστής τὰ γλέντια, τὰ τραγοῦδια Πελοπ. (Κάμπος Λακων.)

Ἀπρίλης πρήσκει πρόβατα καὶ Μάης τὰ γελάδια καὶ ὁ Θεριστής καὶ ὁ γυαλιστής μαραίνει παλληκάρι Πελοπ. (Λεῦκτρ.)

Τὸ λυθκιαστὴ τὰ λέαμε, τὸ γυαλιστὴ τελεῶσα (τὸν Ἰούνιον πρωτοκαπηθήκαμε καὶ τὸν Ἰούλιο παντρευτήκαμε) Κῶς (Πυλ.)

Ἄν δὲν ἐρτῆς τὸ γυαλ-λιστὴ, τὸν Ἀγροστον θέ νὰ ῥτῆς, ποὺ θὰ ῥτουν οἱ πρματεντές μαστίχη νὰ συνάξης Χίος.

Στις δεκαφτὰ τοῦ γυαλιστῆ | μιὰ λέβο ἀγλογάλλικη ἦρθε καὶ ἄραξε ἔς τὴν πηγὴ Πελοπ. (Μάν.)

Φωτιά της τοῦ γυαλιστῆ | ποὺ περικαίει τὴν συρριπή, ἔτσι θὰ καίγωμαι κ' ἐγώ, | γιατί δὲ θὰ ἔχω ἀδερφὸ (συρριπή = χόρτα τῶν καλλιεργουμένων ἀγρῶν ἐκ μοιρολ. ἀδελφῆς πρὸς τὸν νεκρὸν ἀδελφόν της) Πελοπ. (Καρυόπ. Μάν.) Συνών. Ἀγυ-Ἡλίας 3, Ἀλωνάρης, Ἀλωνευτής 2, Ἀλωνιστής 2, Ἰούλης, γυαλινὸς Β1, Δευτεροῖούλης Β) Θηλ. 1) Τὸ κάτοπτρον Πελοπ. (Βαλτεσιν. Γορτυν. Δίβρ. Καρίτ. Κοντοβάζ. κ.ά.) 2) Ἐπὶ γυναικός, ἐκεῖνη τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἀστράπτει ἐκ τῶν καλλωπιστικῶν ἀλοιφῶν Μεγίστ. Πβ. γυαλιστερός 2. 3) Τὸ ἔντομον Μηλολόνθη ἡ κοινὴ (Melolontha vulgaris) τῆς οἰκογ. τῶν Κολεοπτέρων (Coleopterae) Εὐβ. (Ἄκρ. Θεολόγ. Ψαχν. κ.ά.): Δὲ βῆς νὰ μαζώξης κεῖνες τ'ς ἀχλάδες, τ'ς φάγαμε οἱ γυαλιστρίς Ψαχν. Συνών. βαβίλα, βαβούλα 1, βάβουλας 4, βασιλιάς 5, βίζβίζας, βοϊδάκι 4, βουρβούλα (I) 1, βουρβουλιανὸς 1, βούρβουλος, βροῦλος, γυαλομαμμούνα, ζίνα, ζούνα, ζουζούνα, κατσιβροῦλος, σβίγκος, χερσομαμμούνα, χερσομπάμπος, χερσόμυγα, χερσοῦλα. 4) Ὁ κακῆς ποιότητος πέπων, τοῦ ὁποῖου ὁ φλοιὸς εἶναι στιλπνός

